

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Математика 2 (први, други, трећи и четврти део), уџбеника математике за други разред основне школе на словачком језику, ауторке - Ива Иванчевић Илић и Сенка Тахировић, издавача „Нови Логос“, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник Математика 2 (први, други, трећи и четврти део), уџбеника математике за други разред основне школе превод Уџбеника истих аутора, издатог на српском језику, издавача „Нови Логос“, Београд којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00154/2019-07 од 21.05.2019. године.

Уџбеник је подељен садржински на четири дела. Први део обухвата једну тематску целину: *Бројеви до 100 – сабирање и одузимање*. Други део уџбеника садржи два поглавља: *Геометрија - линије* и *Бројеви до 100 – множење и дељење*. Трећи део садржи лекције из поглавља *Бројеви до 100 – множење и дељење*. У четвртном делу уџбеника налазе се лекције из поглавља *Бројеви до 100 – множење и дељење*, као и тематске целине *Геометрија - цртање* и *Мерење и мере*. Сва четири дела уџбеника имају истоветан увод *Кратак водич кроз уџбеник* и *Решења* као и делове за понављање и увежбавање градива *Сада знаш* и *Вежбање*.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које се могу лако исправити и које углавном не нарушавају разумљивост градива:

Први део уџбеника:

- страна 2 - погрешно написано презиме рецензента уџбеника (Биљана Драгичевић – уместо „ Biljana Dragičevićová “ - „ Biljana Dragičevićová “);
- страна 2 - погрешно написано презиме преводиоца уџбеника (уместо „ Svetlana Zolňanová “ - „ Zolňanová “);
- страна 2 – непотпун назив извора фотографија (уместо „ arhív _ Logosu “ - „ arhív Nového Logosu “);
- страна 2 – изостављен је превод у вези штампе уџбеника (Штампа-Фотографија, Суботица);
- страна 4 – неадекватна величина слова у поднаслову Подсети се (уместо „ Pripomēň si “ - „ PRIPOMEŇ SI “);
- страна 4 – неадекватан превод језичке конструкције „ Задаци за увежбавање градива “ (уместо „ Úlohy na svičenie na hodine “ - „ Úlohy na svičenie “);
- страна 5 – правописна грешка (уместо „ úlohy označená “ - „ úlohy označené “);
- страна 9, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 19, 20, 26, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 47, 48, 53, 54, 55, 56, 58, 63 – у преводу су у задацима измењена имена деце, људи и насеља;
- страна 9 – словна грешка, слово е уместо а (уместо „ v ovocnom sede “ - „ v ovocnom sade “);
- страна 16 – правописна грешка, у наслову лекције изостављено слово ф (уместо „ DVOJCI_ERNÝCH “ - „ DVOJCIFERNÝCH “);

- страна 17 – неадекватан превод израза „ збир јединица “ (уместо „ súčet desiatok “ - „ súčet jednotiek “);
- страна 27 – правописна грешка (уместо „ Vlastnosť výmeny miest sčítancov “ – „ Vlastnosť výmeny miest sčítancom “);
- страна 30 – изостављен је превод реченице „ Сабирке можеш здруживати по свом избору. “;
- страна 34 – у задатку бр. 4 погрешно је дат број (уместо „ zo svojich 78 dinárov “ – „ zo svojich 79 dinárov “);
- страна 37 – у задатку бр. 4 погрешно је дат број (уместо „ aby rozdiel bol číslo 20? “ - „ aby rozdiel bol číslo 0? “);
- страна 39 – неадекватан превод израза „ умањилац је разлика бројева “ (уместо „ menšiteľ je súčet čísel “ - „ menšiteľ je rozdiel čísel “);
- страна 41 – у задатку бр. 10 погрешно је дат број (уместо „ nasledovník čísla 32. “ – „ nasledovník čísla 31. “);
- страна 44 – у задатку бр. 7 неадекватно је преведен израз „ највећи једноцифрени број “ (уместо „ najmenšie jednociferné číslo “ - „ najväčšie jednociferné číslo “);
- страна 46 – у задатку бр. 2 неадекватно је преведен израз „ збир три сабирка “ (уместо „ súčet troch čísel “ - „ súčet troch sčítancov “);
- страна 47 – словна грешка, изостављено слово е (уместо „ Prkár predal “ - „ Pekár predal “);
- страна 47 – превод појма „ икс “ није дат италиком (уместо „ ix “ - „ ix “);
- страна 47 – неадекватан превод израза „ замени у једначини “ (уместо „ nahradí v rovnosti “ - „ nahradí v rovnici “);
- страна 54 – у преводу примера изостављен је број 24 као и превод дела текста „ ... и знаш колико је коцака остало у кутији . “ (уместо „ rovnyberali _ kocky “ - „ rovnyberali 24 kociek “);
- страна 55 – правописна грешка у задатку бр.3 (уместо „ odčítaš číslo 39 “ - „ odčíta číslo 39 “);
- страна 69 – словна грешка у поднаслову (уместо „ CVIČENIE ZO STARNY “ - „ CVIČENIE ZO STRANY “);
- страна 69 – неадекватан превод везника и (уместо „ To sú čísla 32, 33 i 34. “ - „ To sú čísla 32, 33 a 34. “);

Други део уџбеника:

- страна 2 - погрешно написано презиме рецензента уџбеника (Биљана Драгићевић – уместо „ Biljana Dragičevićová “ - „ Biljana Dragičevićová “);
- страна 2 – у преводу су изостављена имена и презимена евалуатора;

- страна 2 – погрешно написано презиме преводиоца уџбеника (уместо „ Svetlana Zolňanová “ - „ Zolňanová “);
- страна 2 – у преводу је изостављено име и презиме другог илустратора (Коста Миловановић - „ Kosta Milovanović “);
- страна 2 – непотпун назив извора фотографија (уместо „ архив _ Logosu “ - „ архив Nového Logosu “);
- страна 2 – изостављен је превод у вези штампе уџбеника (Штампа-Фотографика, Суботица);
- страна 4 – неадекватна величина слова у поднаслову Подсети се (уместо „ Pripomēň si “ - „ PRIPOMĚŇ SI “);
- страна 4 – неадекватан превод језичке конструкције „ Задачи за увежбавање градива “ (уместо „ Úlohy na svičenie na hodine “ - „ Úlohy na svičenie “);
- страна 5 – правописна грешка (уместо „ úlohy označená “ - „ úlohy označené “);
- страна 19, 31, 44, 45, 46, 47, 48, 53, 54, 57, 59, 60, 63, 65, 66, 72, 76 – у преводу су у задацима измењена имена деце, људи и насеља;
- страна 8 – у преводу је непотребно тамним словима истакнута реч могу (уместо „ **Krivé čiary môžu** “ - „ **Krivé čiary môžu** “);
- страна 10 – у задатку бр.5 изостављен је превод израза отворену (уместо „ zvýrazní _ krivú čiaru “ - „ zvýrazní otvorenú krivú čiaru “);
- страна 11 – неадекватан превод дела дефиниције дужи (уместо „ Úsečka je časť priamky ohraničená dvomi bodmi.“ - „ Úsečka je časť priamej čiary ohraničenej dvomi bodmi.“);
- страна 11 – правописна грешка, непотребна употреба предлога (уместо „ patria k úsečke “ - „ patria úsečke “);
- страна 11 – неадекватан превод израза „ за цртање правих линија “ (уместо „ Na rysovanie priamok “ - „ Na rysovanie priamych čiar “);
- страна 14 – правописна грешка, узвичник на крају реченице (уместо „ používa pravítko.“ - „ používa pravítko! “);
- страна 15 – правописна грешка у задатку бр.2, употребљен облик једнине уместо множине (уместо „ Priamku zvýrazní “ - „ Priamky zvýrazní “);
- страна 19 – превод израза „ проценити “ није дат италиком (уместо „ Odhadnúť “ - „ Odhadnúť “);
- страна 19 – правописна грешка, упитник на крају реченице (уместо „ Čia izba je dlhšia.“ - „ Čia izba je dlhšia? “);
- страна 20 – слово а којим је обележена права није у тексту истакнуто италиком (уместо „ а “ - „ а “);

- страна 20 – правописна грешка, слово *a* стоји само на почетку новог реда уместо на крају реда („*prenesená na priamku a*“);
- страна 20 – превод израза „надовезивањем“ није у тексту истакнут тамним словима (уместо „*nadväzovaním*“ - „***nadväzovaním***“);
- страна 20 – правописна грешка, сувишан знак интерпункције, на крају реченице налазе се две тачке (уместо „(rovnakej dĺžky ako úsečka CD).“ - „(rovnakej dĺžky ako úsečka CD).“);
- страна 22 – у преводу је изостављен израз „права (линија)“ (уместо „jedna a len jedna _ čiara“ - „jedna a len jedna priama čiara“);
- страна 22 – правописна грешка, непотребна употреба предлога *s* (уместо „určujete s pomocou meracích čísel“ - „určujete pomocou meracích čísel“);
- страна 22 – мерна јединица *cm* није у тексту истакнута зеленом бојом (уместо „značka *cm*“ - „značka *cm*“);
- страна 23 – неадекватан превод израза „на правој линији“ (уместо „na priamke“ - „na *priamej čiare*“);
- страна 23 – правописна грешка, неправилан облик израза „дуж“ (уместо „Dĺžka úsečka MP je 11 cm.“ - „Dĺžka úsečky MP je 11 cm.“);
- страна 25 – неадекватан превод израза „збиру дужина страница“ (уместо „súčtu úsečiek strán“ - „súčtu *dĺžok strán*“);
- страна 29 – у преводу је изостављен превод речи „износе“ (уместо „ktorého strany sú rovnaké, 3cm.“ - „ktorého strany sú rovnaké a majú dĺžku 3cm.“);
- страна 31 – у задатку бр.7 неадекватан превод облика израза „изломљених линија“ који је дат у једнини уместо у множини (уместо „lomenej čiar“ - „lomených čiar“);
- страна 55 – у задатку бр.4 изостављен је превод израза „збир“ (уместо „v tvare _ rovnakých sčítancov“ - „v tvare *súčtu rovnakých sčítancov*“);
- страна 55 – у задатку бр.7 неадекватно је преведен израз „тачне једнакости“ (уместо „rovnaké rovnosti“ - „*správne rovnosti*“);
- страна 58 – правописна грешка, изостављање слога у наслову лекције (уместо „TOL_KRÁT VÄČŠIE“ - „TOLKOKRÁT VÄČŠIE“);
- страна 58 – израз „3 пута више“ у тексту превода није истакнут црвеним словима (уместо „3-krát viac“ - „3-krát *viac*“);
- страна 64 – правописна грешка, изостављање слова *n* (уместо „úhr_ne kníh“ - „úhrnne kníh“);
- страна 69 – правописна грешка, изостављање слова у наслову лекције (уместо

„ JEDNOCI_ERNÝM ČÍSLOM “ - „ JEDNOCIFERNÝM ČÍSLOM “);

- страна 70 – изостављен је превод задатка бр.5
- страна 71 – код задатка бр.6 изостављен је зелени круг за обележавање тежине задатка и испрекидана линија између два задатка;
- страна 73 – правописна грешка, изостављено слово ј у тексту задатка бр. 1 и 2
(уместо „ vypočíta_ “ - „ vypočítaj “);

Трећи део уџбеника:

- страна 2 - погрешно написано презиме рецензента уџбеника (Биљана Драгичевић – уместо „ Biljana Dragičevićová “ - „ Biljana Dragičevićová “);
- страна 2 – у преводу су изостављена имена и презимена евалуатора;
- страна 2 – погрешно написано презиме преводиоца уџбеника (уместо „ Svetlana Zolňanová “ - „ Zolňanová “);
- страна 2 – непотпун назив извора фотографија (уместо „ arhív _ Logosu “ - „ arhív Nového Logosu “);
- страна 2 – изостављен је превод у вези штампе уџбеника (Штампа-Фотографика, Суботица);
- страна 3 – грешка код страничења садржаја, лекција Дељење бројевима 6 и 7 налази се уместо на страни бр.50 на страни бр.53, лекција За толико мањи и толико пута мањи број уместо на страни бр.53 на страни бр.56;
- страна 3 – правописна грешка у наслову лекције, уместо слова е употребљено слово а (уместо „ O toľko menšia ... “ - „ O toľko menšie ... “);
- страна 3 – у садржају је изостављена лекција Вежбање на страни бр. 59;
- страна 4 – неадекватна величина слова у поднаслову Подсети се (уместо „ Pripomeň si “ - „ PRIPOMEŇ SI “);
- страна 4 – неадекватан превод језичке конструкције „ Задаци за увежбавање градива “ (уместо „ Úlohy na svičenie na hodine “ - „ Úlohy na svičenie “);
- страна 5 – правописна грешка (уместо „ úlohy označená “ - „ úlohy označené “);
- страна 9, 10, 12, 14, 19, 23, 24, 26, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 36, 40, 41, 45, 47, 50, 52, 54, 58, 62, 64, 66, 72 – у задацима су у преводу измењена имена деце, људи и насеља;
- страна 12 – у задатку бр.11 промењен је број (уместо „ kúpila 6 balónov “ - „ kúpila 4 balónov “);
- страна 14 – у задатку бр.7 промењен је број (уместо „ sa nachádza po 7 jabĺk “ - „ sa nachádza po 8 jabĺk “);
- страна 19 – неадекватан превод израза „ множиш једноцифреним “ (уместо „ násobiš dvojciferným “ - „ násobiš jednociferným “);

- страна 22 – правописна грешка, слово а уместо слова е (уместо „ tenisovou raketou “ - „ tenisovou reketou “);
- страна 25 – у тексту је изостављен превод дела израза „ заменом места чинилаца “ (уместо „ zámenou činiteľov “ - zámenou miest činiteľov “);
- страна 26 – правописна грешка у преводу задатка бр. 26, изостављено слово н (уместо „ úhr_ne uplietla? “ - „ úhrne uplietla? “);
- страна 27 – у преводу је израз „ радња “ односно „ рачунска радња “ истакнут у тексту црвеним словима (уместо „ matematický výkon “ - „ matematický výkon “ ;
„ matematická operácia “ - „ matematická operácia “);
- страна 29 – у тексту задатка бр. 7 задња реченица је непотребно размакнута од остатка текста („ Koľko je vysoký Sinišov pes?);
- страна 32 – правописна грешка, изостављање акцентовања речи (уместо „ letj po 23 vtákov. “ - „ letí po 23 vtákov. “);
- страна 34 – у преводу је број 3 наведен словима и бројем (уместо „ šesť delené trom 3 “ - „ šesť delené 3 “);
- страна 45 – неадекватан превод израза „ једном тањиру “ у задатку бр. 4 (уместо „ na každom tanieri ? “ - „ na jednom tanieri ? “);
- страна 49 – правописна грешка, слово е уместо а (уместо „ ovocnom sede “ – „ ovocnom sade “);
- страна 49 – у задатку бр. 6 број 7 је написан словима уместо бројевима (уместо „ sedem dní “ - „ 7 dní “);
- страна 56 – у преводу текста примера израз „ од броја каменчића “ дат је великим штампаним словима уместо малим словима (уместо „ АКО РОЇЕТ КАМИЕНКОВ “ - „ ako počet kamienkov “);
- страна 60 – у преводу текста задатка бр. 11 изостављен је превод израза „ пута “ (уместо „ zmenš o 3. “ - „ zmenš 3-krát. “);
- страна 64 – правописна грешка, изостављање акцентовања речи (уместо „ so svojím vnukom “ - „ so svojím vnukom “);
- страна 65 – у задатку бр. 3 изостављање превода израза „ број “ (уместо „ Delenec je _ 0 “ - „ Delenec je číslo 0 “);
- страна 69 – правописна грешка у задатку бр. 10, непотребна употреба предлога (уместо „ deliteľné so všetkými “ - „ deliteľné všetkými “);
- страна 70 – правописна грешка, неправилен облик глагола „ користиш “ (уместо „ používať “ - „ používaš “);

- страна 74 – правописна грешка у решењу задатка бр. 10, употреба слово т уместо н (уместо „Ta tých troch“ - „*Na tých troch*“);

Четврти део уџбеника:

- страна 2 - погрешно написано презиме рецензента уџбеника (Биљана Драгичевић – уместо „*Biljana Dragičevićová*“ - „*Biljana Dragičevićová*“);
- страна 2 – у преводу су изостављена имена и презимена евалуатора;
- страна 2 – погрешно написано презиме преводиоца уџбеника (уместо „*Svetlana Zolňanová*“ - „*Zolňanová*“);
- страна 2 – непотпун назив извора фотографија (уместо „*archív _ Logosu*“ - „*archív Nového Logosu*“);
- страна 2 – изостављен је превод у вези штампе уџбеника (Штампа-Фотографика, Суботица);
- страна 3 – лекције Вежбање и Сада знаш у садржају нису истакнуте тамним словима
- страна 3 – неадекватан превод појма „*фигуре*“ (уместо „*Súmerné _tvary*“ - „*súmerné útvary*“; „*Zhodnosť _tvarov*“ - „*Zhodnosť útvarov*“);
- страна 4 – неадекватна величина слова у поднаслову Подсети се (уместо „*Pripomeň si*“ - „*PRIPOMEŇ SI*“);
- страна 4 – неадекватан превод језичке конструкције „*Задаци за увежбавање градива*“ (уместо „*Úlohy na svičenie na hodine*“ - „*Úlohy na svičenie*“);
- страна 5 – правописна грешка (уместо „*úlohy označená*“ - „*úlohy označené*“);
- страна 10, 18, 19, 20, 21, 22, 31, 34, 39, 50, 56, 59, 60, 65, 68 – у задацима су у преводу измењена имена деце, људи и насеља;
- страна 10 – у задатку бр.8 погрешно је наведен број два уместо пет (уместо „*Ak každý druhý kvet*“ - „*Ak každý piaty kvet*“);
- страна 11 – у тексту примера број 2 је дат словима (уместо „*do dvoch menších škatúl*“ - „*do 2 menších škatúl*“);
- страна 11 – изостављен је превод реченице „*Она жели да у свакој кутији буде исти број шналица.*“;
- страна 11 – изостављен је превод израза „*добијену (разлику)*“ (уместо „*Vypočítaš tak _ rozdiel.*“ „*Vypočítaš tak dostatý rozdiel.*“);
- страна 18 – у тексту задатка бр. 10 број 2 дат је словима (уместо „*priniesla dva košíky*“ - „*priniesla 2 košíky*“);
- страна 21, 24, 25, 27, 40 – код провере бројеви у другом реду померени су више у десно у односу на први ред задатка;
- страна 21 – у задатку бр.2 изостављен је број 6 (уместо „*Koľkokrát je zväčšené číslo?*“ - „*Koľkokrát*“);

je zväčšené číslo 6? “);

- страна 32 – није дат превод задатка бр. 11 већ се понавља текст задатка бр.12;
- страна 32 – у тексту задатка бр. 12 наводи се део реченице без превода ћириличким писмом (уместо „ непознати дељеник “ - „ *neznámeho delenca* “);
- страна 40 – правописна грешка, неправилна употреба предлога (уместо „ *súčin vydeliš so známym činiteľom* “, „ *podiel vynásobíš s deliteľom* “, „ *delenca vydeliš s podielom* “ - „ *súčin vydeliš známym činiteľom* “, „ *podiel vynásobíš deliteľom* “, „ *delenca vydeliš podielom* “);
- страна 43 – правописна грешка, неправилан облик речи (уместо „ *polovicí čísla 16.* “ - „ *polovice čísla 16.* “);
- страна 46 – неадекватан превод појма „ геометријске фигуре “ (уместо „ *geometrické tvary* “ - „ *geometrické útvary* “);
- страна 47 – превод реченице „ У својој свесци већ имаш квадратну мрежу “ не налази се на адекватном месту, изнад задатака 1.,2.,и 3.
- страна 47, 48 – неадекватан превод појма „ фигура “ (уместо „ *Ktorý tvar je narysovaný?* “ - „ *Ktorý útvar je narysovaný?* “);
- страна 48 – неадекватан превод појма „ дужи “ (уместо „ *zložená z dvoch obdĺžnikov* “ - „ *zložená z dvoch úsečiek* “);
- страна 50, 51, 52, 53, 54 – неадекватан превод наслова лекције „ Симетричне фигуре. Подударност фигура. “ и наведених појмова у тексту (уместо „ *Súmerné tvary. Zhodnosť tvarov.* “ - „ *Súmerné útvary. Zhodnosť útvarov.* “);
- страна 50 – правописна грешка, погрешан знак интерпункције (уместо „ *narysovala rovnaký. Aby pospájala body.*“ - *narysovala rovnaký a aby pospájala body.*“);
- страна 66 – правописна грешка, изостављено слово ц (уместо „ *mesia*“ - „ *mesiac* “);
- страна 69 – погрешан број у решењу задатка бр.11 (уместо „ *Letné prázdniny trvajú 78 dní.* “ - „ *Letné prázdniny trvajú 82 dní.* “).

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси томе да градиво буде разумљиво ученицима којима је намењено.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у

потпуности и оцењен је оценом 4. Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења. На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

НАПОМЕНА: Приликом оцењивања уочене су следеће грешке у горе наведеном уџбенику на српском језику:

- Други део уџбеника – страна 25, изостављено слово и („ збиру дужна надовезаних дужи
- Трећи део уџбеника – садржај, страна 3, страничење није правилно дато, вежбање – стр. 33,
– страна 23, код графичког приказа дана у недељи у скраћеници УТ0.
коришћен је број 0 уместо слова О;
- Четврти део уџбеника – страна 18, поравнање задатка под в) у задатку бр.6 није једнако у односу на претходна два задатка.